

هشدار صریح یک اقتصاددان درباره مصادره اموال برخی سرمایه گذاران؛

دارید روی آتش نارضایتی‌ها بنزین می‌ریزید!

■ **گروه اقتصادی – اقتصاد ایران در یکی از حساس‌ترین پیچ‌های تاریخی قرار دارد، دوره‌ای که بیش از هر زمان دیگری نیازمند ثبات، پیش‌بینی‌پذیری و جذب سرمایه است. در چنین بزنگاهی، اخباری مبنی بر پلمب واحدهای تجاری، مسدودسازی حساب‌ها و مصادره اموال برخی چهره‌های سرشناس یا فعالان اقتصادی به گوش می‌رسد.**

همه روشن است.

مسئله این است که آن روند مخرب همان‌جا تمام نشد. یعنی این طور نبود که بگوییم اتفاق انقلابی بود و تمام شد. این رویه ادامه پیدا کرد و به ابزاری تبدیل شد که هر جاعال اقتصادی به هر دلیلی مشکل سیاسی پیدامی کرد یا با حاکمیت زاویه داشت، اموالش را هدف قرار می‌گرفت. این دقیقاً همان نقطه‌ای است که امنیت سرمایه‌گذاری را نابود می‌کند.

شما همواره بر «حاکمیت قانون» تاکید داشته‌اید. فارغ از بحث اقتصادی، آیا از منظر حقوقی و پرویزه مبنای قهقی که قوانین بر آن استوار است، چنین برخوردهایی با مالکیت افراد توجه‌پذیر است؟
به نکته مهمی اشاره کردید. این برخوردانه‌تها با منطق اقتصادی سازگار نیست، بلکه از نظر شرعی هم کاملاً غلط است. شما اگر به این فقه اسلامی مراجعه کنید، می‌بینید که دولت یا حاکم شرع به هیچ وجه مجاز نیست که به‌عنوان تنبیه سیاسی کنشگر یا متقدم، اموال او را مصادره کند. در فقه قاعده بسیار مشهور و محکم داریم که فقها زیاد به آن استناد می‌کنند: «الناس مسطونون علی اموالهم و انفسهم»، یعنی مردم بر جان و مال خودشان تسلط دارند.

این را قاعده «تسلیط» می‌نامند. تسلیط قاعده مسلم فقهی است. بر اساس این قاعده هر گاه کسی بر مالی از مسیر شرعی و قانونی سلطه یافت، کسی نمی‌تواند او را از اتفاع آن مال بازدارد. بر اساس قاعده تسلیط، اصل بر این است که انسان‌ها صاحب‌اختیار جان و اموال خودشان هستند.

جالب اینجاست که در این قاعده، «اموال» پیش از «انفس» («جان‌ها») آمده است. یعنی حرمت مال مسلمان و شهروند، هم سنگ حرمت جان اوست و به همان اندازه مقدس است. همان‌طور که شما نمی‌توانید بدون از تکاب جرم و بدون حکم دادگاه صالح، جان کسی را بگیرید یا او را قاصص کنید، نمی‌توانید اموال او را هم سلب کنید.

این موضوع هم در حقوق اسلامی و شرع و هم در حقوق عرفی و قوانین جاری در کشورمان تصریح شده است. هیچ‌سک حق ندارد بدون اینکه دادگاهی تشکیل شود و جرمی متناسب با مجازات اثبات شود، متعرض جان یا مال افراد شود. اما متأسفانه می‌بینیم این اصول بدیهی نادیده گرفته می‌شوند.

در اتفاقات اخیر، دایسره برخورد‌ها حتی از فعالان سیاسی هم فراتر رفته و به چهره‌های ورزشی یا شهسروندان عادی رسیده است. تحلیل شما از این گسترش دایره برخورد‌ها چیست؟
نظر می‌رسد دیگر حتی نیاز به «اتهام سیاسی» هم برای توقیف اموال احساس نمی‌شود.

بله، دقیقاً همین‌طور است. اگر به داستان‌هایی که در همین یک ماه

کار مزد خرید سکه از مردم چقدر است!

گروه اقتصادی – در حالی که بسیاری از فروشندگان خرد هنگام

مرامه ضروری به بازار طلا با اختلاف قابل توجه نرخ خرید و فروش سسکه مواجه می‌شوند، رئیس اتحادیه طلا گفت که در شرایط عادی، فاصله خرید سکه میان هم‌صنفا حدود یک میلیون تومان و برای خرید از مردم حدود دو میلیون تومان است؛ رقمی که در دوره‌های پر نوسان بازار به

دلی افزایش ریسک و نوسانات شدید قیمت، بیشتر هم می‌شود.
اگر به صورت حضوری به بازار سکه و طلا مراجعه کنید، کارمزد خرید و فروش سکه یکی از موضوعاتی است که توجه بسیاری افراد را به خود جلب می‌کند. به ویژه برای زمانی که یک شخص حقیقی اقدام به فروش سکه خود و مراجعه به بازار برای فروش آن کند.

مؤلفه‌های تاثیر گذاری بر قیمت نهایی معاملات وجود دارند و این کارمزد‌ها تحت تاثیر هزینه‌های واحدهای صنفی، ریسک نگهداری موجودی، نوسانات لحظه‌ای بازار و سیاست‌های صنفی تعیین می‌شود. اما در شرایط ثبات نسبی بازار، کارمزد‌ها معمولاً در یک دامنه مشخص و متعارف قرار دارند. با این حال در دوره‌های پر نوسان، برای جبران ریسک تغییرات سریع قیمت، فاصله نرخ خرید و فروش با افزایش چند میلیونی روبروی می‌شود که عملاً هزینه‌معمله برای فروشنده بیشتر می‌شود.

در این رابطه، نادر بدرافشان –رئیس اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا، جوهره نقره تهران، با اشاره به نرخ کارمزد عرفی خرید و فروش سکه در بازار طلا گفت: به صورت عرف خرید و فروش سکه در اتحادیه طلا تهران، معمولاً معاملات سکه طلا میان خود اصناف (هم صنفی‌ها) با کارمزد یک میلیون تومانی صورت می‌گیرد و در بازار و میان اصناف با مردم تفاوت خرید به دو میلیون تومان می‌رسد.

وی افزود: به عبارتی اصناف طلا، در حالت عادی و در وضعیت ثبات در بازار، سکه طلا را از همکاران صنفی با اختلاف و شکاف قیمتی یک میلیون تومان و از مردم عادی و فروشندگان عادی دو میلیون تومان کمتر خریداری می‌کنند که به صورت کلی و عرفی در بازار طلا این نرخ وجود دارد.

رئیس اتحادیه فروشندگان و سازندگان طلا، جوهره نقره تهران خاطر نشان کرد: اما متأسفانه طی یک سال اخیر عوامل باعث شده تا نوسانات قیمتی در این بازار به التهاب قیمتی‌های طلا و متعاقب آن سکه منجر شود و به علت پیش بینی ناپذیر بودن و عدم اطمینان از قدرت خرید اصناف برای جایگزین کردن طلا و سکه، فاصله خرید و فروش در بازار بیشتر از قبل شده است.

بدرافشان در پایان افزود: علاوه بر این، بخشی از صرافی‌های زیر مجموعه بانک مرکزی نیز که مجوز فعالیت خود را از بانک مرکزی دریافت کرده خارج از

اقتصادی

آخر اتفاق افتاد نگاه کنید، می‌بینید که عده‌ای هدف قرار گرفتند که

اصلاً کنشگر سیاسی به‌معنای متعارف آن نبودند. نمونه‌های مشخص آن، ماجرای آقای ساعدی‌نیا یا آقای وریا غفوری است. هیچ‌کدام از ایسن آقایان، فعال سیاسی حرفه‌ای، عضو حزب یا گروه سیاسی خاصی نیستند. اینها شهروندان معمولی این جامعه هستند. یکی ورزشکار است و دیگری فعال اقتصادی. جرم اینها چیست؟

این است که شهروند معمولی عقیده‌ای دارد و برای مثال می‌گوید با این شیوه حکمرانی یا با این تصمیم حاکمان مشکل دارم و آن را قبول ندارم. حتی اگر فرض را بر بدترین حالت بگذاریم و بگوییم دادگاهی صالح تشکیل شد و حکمی هم علیه همین افرادی که نام بردم صادر کرده؛ اصلاً فرض کنیم محرز شد که اینها مرتکب «جرم سیاسی» شده‌اند، باز هم قانون حدود مرز مجازات را تعیین کرده است. دادگاه نمی‌تواند به بهانه جرم سیاسی، حکم به مصادره اموال بدهد. میان این دو مقوله هیچ ارتباط منطقی و حقوقی وجود ندارد. پرسش این است که فعالیت سیاسی چه ربطی به دارایی‌های شخصی دارد؟ اگر فردی فعالیت سیاسی خلافی انجام داده، باید بابت همان فعل سیاسی و «متناسب» با آن مجازات شود، مجازاتی که در قانون برای آن جرم خاص پیش‌بینی شده است. اما اینکه به خاطر کنش سیاسی یا ابراز عقیده، کل اموال و هستی اقتصادی فرد را هدف قرار دهیم و مصادره کنیم، رویه‌ای است که هیچ مبنای عقلانی و قانونی ندارد و مصداق بارز خروج از دایره عدالت است.

این اقدامات تماماً غیر قانونی و غیر شرعی است. اما به نظر می‌رسد نظام حکمرانی به این رویه عادت کرده است. هدفشان هم مشخص است، می‌خواهند این را در افکار عمومی جسا پیندازند و از ابزار «ارغاب» استفاده کنند. پیامشان این است: هر کسی مخالفت کند، اموالش مصادره می‌شود. اما توجه نمی‌کنند که پیامد اقتصادی ارغاب چیست.

پیامدش، نابودی مطلق امنیت سرمایه‌گذاری است. وظیفه ذاتی حکومت، تضمین امنیت اقتصادی است، اما حضرات درست برعکس عمل می‌کنند. حتی اگر فرض کنیم کسی تخلفی کرده، دادگاه باید متناسب با همان تخلف حکم دهد. ربط دادن فعالیت سیاسی یا انتقاد اجتماعی به مصادره اموال، هیچ مبنای عقلانی و حقوقی ندارد.

این وضع چه باز خوردی در چرخه معیوب اقتصاد و اعتراضات دارد؟
ریشه بسیاری از نارضایتی‌ها اقتصادی است، اما پاسخ حاکمیت سبب بدتر شدن وضع اقتصادی می‌شود. این دور باطل را چگونه ختم می‌دهید؟

این برخورد‌ها باعث می‌شود فضای کسب‌وکارهایی که همین حالا

دریافت وام مسکن چقدر آب می‌خورد!

گروه اقتصادی – هزینه دریافت وام ۱.۲۸ میلیارد تومانی مسکن از محل اوراق با کاهش چشمگیر ۱۳۰ میلیون تومان نسبت به دو ماه قبل، حدود ۳۰۴ میلیون تومان شده است.

هزینه دریافت امتیاز اوراق تسهیلات مسکن (تسه) نسبت به دی‌ماه و بهمن ماه کاهش یافته است. دی‌ماه امسال قیمت هر برگه اوراق وام مسکن تا ۱۷۰ هزار تومان رسیده بود که بهمن‌ماه به حدود ۱۳۰ هزار تومان کاهش پیدا کرد و در حال حاضر با افت قابل توجه در محدوده ۱۱۵ تا ۱۳۳ هزار تومان خرید و فروش می‌شود.

به زوجین ساکن در تهران، نقری ۵۰۰ میلیون تومان وام اوراق مسکن از طریق فرابورس تعلق می‌گیرد که جمعاً ۱ میلیارد تومان می‌شود. قابلیت دریافت ۲۸۰ میلیون تومان وام جعاله (تعمیرات) نیز در این تسهیلات وجود دارد.

این وام نیاز به سپر هد‌گذاری ندارد و برای دریافت آن باید از طریق فرابورس امتیاز اوراق تسهیلات مسکن (تسه) خریداری کرد.

گرانی به بهانه «ملحفه و آب معدنی»!

قطار هم به لیست گالاهای لوکس اضافه شد

گروه اقتصادی – قطار، آخرین پناهگاه طبقه کارگر، دانشجو و خانواده‌های پرجمعیت برای یک سفر آبرومندانه بود که حالا آن هم در حال تبدیل شدن به یک کالای نیمه‌لوکس» شده است. با چراغ سبز دولت به این گرانی، عملاً برچسب «ورود ممنوع» بسرای دهکده‌های پایین‌بر روی ریل‌ها چسبانده شد.

چراغ سبز سازمان راه‌هن به گرانی بلیت، پیامی فراتر از یک تغییر قیمت ساده به بازار مخابره کرد و آن این است که موج جدید تورم در راه است. اما این افزایش قیمت که با توجه نوسانات ارزی صورت گرفته است، به زودی بهانه‌ای برای رشد زنجیره‌ای قیمت سایر کالاها به بهانه‌ی افزایش هزینه جایجایی خواهد شد؛ آن هم در شرایطی که دولت می‌توانست با تخصیص یارانه سوخت یا معافیت‌های مالیاتی، مانع از اصابت ترکش‌های گرانی به معیشت مردم شود.

با موافقت شورای عالی هماهنگی ترابری کشور، به دلیل افزایش قیمت ارز و به

هر برگه تسه ۵۰۰ هزار تومان هر برگه که ۵۰۰ هزار تومانی تسه یک امتیاز وام محسوب می‌شود. بدین ترتیب هر متقاضی دریافت وام در تهران برای دریافت وام ۵۰۰ میلیون تومانی باید ۱۰۰۰ برگه اوراق بخرد. لذا برای دریافت تسهیلات ۱ میلیارد تومانی زوجین باید ۲۰۰۰ برگه و وام ۲۸۰ میلیون امتیاز تسهیلات مسکن سال ۱۴۰۴ طبق آخرین معاملات صورت گرفته در فرابورس ۱۱۸ هزار و ۹۴۳ تومان است که ۵ درصد کاهش قیمت داشته است.

با این حساب امروز زوجین تهرانی برای دریافت تسهیلات مسکن به‌عمر اموال معادل ۱۱۸ هزار و ۹۴۳ اسفند ۱۴۰۴ لازم است. ۲۵۶۰ برگه اوراق به قیمت ۱۱۸ هزار و ۹۴۳ تومان خریداری کنند که تقریباً ۳۰۰ میلیون و ۴۹۴ هزار تومان می‌شود. در واقع وام ۱.۲۸ میلیارد تومانی برای یک خانواده دو نفره در پایتخت ۳۰۴ میلیون تومان آب می‌خورد.

یافته از ابتدای اسفندماه در سامانه فروش اعمال شده است.

اگر چه مسئولان هدف از گرانی را «جلوگیری از کاهش کیفیت» بیان شده است اما نجر به سال‌های اخیر نشان داده است که با هر بار گرانی، نه تنها کیفیت خدمات مانند نظافت، پذیرایی، سرمایش و گرمایش بهتر نشده، بلکه میانگین عمر ناوگان ریلی ایران افزایش یافته و فرسودگی قطارها بیشتر شده است. همچنین زمانی که بلیت قطار ۲۵ درصد گران می‌شود، این پیام به‌به بازار مخابره می‌شود که موج جدیدی از گرانی در راه است و این موضوع باعث می‌شود قیمت سایر خدمات و کالاهایز با توجه «افزایش هزینه جایجایی» بالا برود و فشار مضاعفی کمتری می‌شود.

اسم افزایش ۵۰ درصدی نرخ بلیت قطار،

اقتصاد کیش

است، یعنی به‌جای اینکه مبتنی بر «حکومت قانون» باشد، مبتنی بر «دستور» است.

در حکمرانی مبتنی بر دستور، اراده‌های خاص تصمیم می‌گیرند. این تصمیمات اراده‌گر ایانه می‌تواند منشأ فساد، اتلاف منابع و ناکارآمدی اقتصادی باشد که متأسفانه شده است. الان دهه‌های متوالی است که درگیر قیمت‌گذاری دستوری هستیم. چرا؟ چون حکمرانی دستوری است. اگر مطابق قواعد علم اقتصاد بررسی کنید، قیمت‌گذاری دستوری هیچ جایگاهی در عقلانیت اقتصادی ندارد، اما عده‌ای همچنان اصرار بر اجرای آن دارند.

بنابر این اگر بخواهیم چاره‌جوی کنیم، راهش این است که حکمرانی دستوری را کنار بگذاریم و به سمت حکومت اتلاف‌ناهم برویم. اینکه هر انباشت سرمایه‌ای را مشکوک بدانیم و به بهانه مبارزه با فساد، امنیت مالکیت را از بین ببریم، ناشی از همین نگاه دستوری و غیر قانونمند است. اگر این ریشه اصلاح نشود، نه وضع اقتصادی و نه شرایط اجتماعی و سیاسی درست نمی‌شود.

چشم‌اندازی برای خروج از این وضع می‌بینید؟ راه برنرفتن از این بن‌بست که در آن ایدئولوژی بر واقعیت‌های اقتصادی غلبه کرده، چیست؟
هر چند در تمام صحبت‌هایتان به این موضوع هم اشاره کردید و عقلانیت در سیاست‌گذاری و تصمیم‌گیری را در شرایط کنونی ضروری می‌دانید.

قطعی می‌توانم دعا کنم و امیدوار باشم که حاکمان و صاحبان قدرت سیاسی که برای نظام اقتصادی و سیاسی تصمیم می‌گیرند، «عقلانیت» را محور تصمیم‌گیری‌هایشان قرار دهند. مشکل امروز این است که تصمیمات صرفاً بر اساس ایدئولوژی و پیش‌داوری‌ها گرفته می‌شود، پیش‌داوری‌هایی که عمدتاً انقلابی و ایدئولوژیک هستند.

جامعه‌پشری نظام طبیعی «دارد. نظم قاعده‌مندی که نمی‌توان آن را نادیده گرفت. اگر مطابق این نظام طبیعی عمل نکنید، نظم جامعه‌را به هم می‌ریزید و همه‌چیز را خراب می‌کنید.

برای اینکه بتوانید مطابق با طبیعت نظام اجتماعی عمل کنید، لازم است که رجوع شما به «عقل» باشد، نه به ایدئولوژی، نه به ارزش‌های تحمیلی و نه به جزئیات پیش‌تعیین‌شده. تنها راه نجات، بازگشت به عقلانیت فارغ از قدمت بنا (با رعایت عمر مفید انسان‌هاست. امیدوارم که این دعا برآورده شود و شاهد حاکمیت عقل بر تصمیمات‌باشیم.

نیست. از دیهشت امسال اعلام شد سقف این سقف تسهیلات اوراق در مراکز استان‌ها و شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر به ازای هر نفر ۸۰۰ میلیون تومان است که به زوجین ۱۶۰ میلیون تومان به اضافه ۲۸۰ میلیون تومان وام جعاله پرداخت می‌شود. در سایر مناطق شهری به نیز ۶۰۰ میلیون تومان وام اوراق به هر نفر تعلق می‌گیرد. لذا زوجین در این مناطق می‌توانند یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون وام اوراق به همراه ۲۸۰ میلیون تومان تسهیلات جعاله دریافت کنند.

وام دو نفره اوراق مسکن صرفاً محدود به زوجین در تهران حدود ۴۳۵ میلیون تومان بود. سقف تسهیلات اوراق در مراکز استان‌ها و شهرهای بالای ۲۰۰ هزار نفر به ازای هر نفر ۸۰۰ میلیون تومان است که به زوجین ۱۶۰ میلیون تومان به اضافه ۲۸۰ میلیون تومان وام جعاله پرداخت می‌شود. در سایر مناطق شهری به نیز ۶۰۰ میلیون تومان وام اوراق به هر نفر تعلق می‌گیرد. لذا زوجین در این مناطق می‌توانند یک میلیارد و ۲۰۰ میلیون وام اوراق به همراه ۲۸۰ میلیون تومان تسهیلات جعاله دریافت کنند.

صنایع چوب

حلاج کیپش

کلیه سفارشات

MDF، چوبی

دکوراسیون غرفه و منزل

تلفن: ۷۷۹۸۲۵۲

چوبی

دکوراسیون غرفه و منزل